WEEDE JAAR, N°. 277. 1838. VRIJDAG, 5 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 1.—
en *Buitensteden* franco .... 8.—
Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

DE BRITSCHE STAATKUNDE IN HET OOSTEN.

(*Ingezonden.*)

...en der meest verspreide Londensche dagbladen, waarop men meent, ...t Britsch gouvernement niet zonder invloed is, leest men een zon... artikel over de zaken van het Oosten. Men weet waarlijk niet, of het ...gbladschrijver ernst is, wanneer hij beweert, dat Engeland, Frank... Oostenrijk een gelijk belang hebben bij eene uitgebreide en vrije ...schap met de verschillende staten van den aardbodem, dat zij een ...belang hebben, tot het tegengaan van de zucht eener zekere mo...eid, die slechts tracht zich door verovering te vergrooten en uit te ..., dat zij een gelijk belang hebben, tot het aan banden leggen van ...o eigenbatige heerschzucht. —

...r toch wil de schrijver heen, met op die wijze de aandacht, de be...lling van Oostenrijk en Frankrijk te wekken? Wat bedoelt hij toch ...ne poging, om, onder den glimp van uitgebreide en vrije gemeen... hun eigenbelang gaande te maken? Heeft Engeland dan waarlijk ...p van Frankrijk en Oostenrijk noodig?

...meenen, dat, ingeval eenige natiën van Europa tegenwoordig te ...ldigen waren van de zucht, om zich door verovering, of anderzins ...igenbatige heerschzucht te vergrooten en uit te breiden, zulks juist ...ijk, en, wellligt in nog grootere mate, Engeland behoorde te gelden. Im... met welk regt heeft Frankrijk zich in Afrika ten Noorden van het At... ...ergte gevestigd, en hoe zwaarwigtig zijn de oorzaken der oorlogen, Frankrijk thans tegen eenige magtelooze republieken in Amerika — Wat Groot-Brittanje aangaat, zal het genoeg zijn te herinneren, ...t rijk zonder eenige oorlogsverklaring, zonder de minste aanleiding ...jandelijkheden, zich meester heeft gemaakt van de voornaamste ... der Roode zee. Engeland is in het bezit der beste havens, tevens de ...e handelplaatsen dier klipvolle zee, heeft het eiland Kamaran bezet, ...et beste drinkwater gevonden wordt, en is begonnen het kleine Perim ...terken, dat als de sleutel der Roode zee moet aangemerkt worden. ...zijn bij beiden de bewijzen van gematigdheid, van billijkheid? — ...k heeft nog die daden van geweld trachten te vergoelijken door der ...bekend te maken met grieven, die zeer breed zijn uitgemeten, te...iers, Mexico, enz.: — doch Engeland heeft geheel in de stilte geban...n, in weerwil der veelvuldige dagbladen, welke te Londen in het ...men, heeft de wereld van deze rooverijen gehoord eerst lang nadat ...egd waren.

...at zelfde Engeland roept de hulp van Frankrijk en Oostenrijk in, ...nbatige heerschzucht en veroveringzucht aan banden te leggen! — ...gen wien is dan die oproeping ter heervaart gerigt? Het orgaan van ...lmerston laat ons niet in de onzekerheid door zijne verzekering, ...e *zaken van het Oosten een bedenkelijk aanzien verkrijgen.*» — ...len ons niet zoo onnoozel voordoen, als of wij het daarvoor houden ... dat Groot-Brittanje de hulp van Frankrijk en Oostenrijk inriep, om ...ah van Perzië tot rede te brengen. Het is toch algemeen bekend, ... rijk van Perzië eenerzijds, zoowel als het Turksche rijk anderzijds, in...zeer verzwakt is, en dat zij, (zoo verbeeldt men zich thans) slechts ...genade der magtige potentaten van Europa afhangen. — Het kan dan ...t anders, of het is tegen Rusland, dat Engeland, in naam der vrij... ...naam van de bedreigde onafhankelijkheid, eene kruisvaart predikt; het ...n Rusland, dat Engeland begeert gezamenlijk met Oostenrijk en ...jk het harnas aan te schieten.

...erling is voorzeker eene zoo oorlogzuchtige taal tegen Rusland, op ...e oogenblik, dat het wereldkundig is, hoe Groot-Brittanje, zonder ...oorlogsverklaring tegen Perzië, van Bombay eene vloot naar den Per... zeeboezem gezonden heeft, om vijandelijkheden tegen Perzië te ple... ...aar billijkheid, naar regtvaardigheid behoeven wij hier niet te vra... ...maar alleen naar hetgeen Engeland deszelfs belang acht te zijn. Het ... ongetwijfeld, om zich in de golf van Perzië te vestigen, en dus ... van den handelsweg over Bassora en Aleppo te worden; maar ook ...helijk, ten einde Perzië voor eigen behoud beducht te maken, en ...vermeestering van Herat te doen afzien. Te gelijker tijd schijnt men ... voornemen te hebben Rusland in Europa bezig te houden en alzoo ...komen, dat Rusland het benaauwde Perzië te hulp kome.

Over de belangrijkheid van Herat, eene vesting ten noordwesten dier Staten, waar zich de Britsche invloed doet gevoelen, zullen wij ons thans niet uitlaten; doch indien het al waar mogt zijn, hetgeen de Engelschen beweren, dat Rusland den Schah van Perzië tegen Herat met ingenieurs en artilleristen geholpen heeft, dan is het aan nog minder twijfel onderhevig, dat de Britsche genie en artillerie de verdediging van Herat bestuurt. De eigenlijke oorzaken der vijandelijkheden zonder oorlogsverklaring tegen Perzië, en de vermeestering van Abuschir of Bushire, ook wel eens Bender-Abassi genoemd, zoowel als de vijandige taal tegen Rusland zijn gelegen in wangunst jegens Rusland, ter zake van waren of vermeenden invloed van dat Rijk op de raadslagen van den Schah van Perzië. Het is namelijk nog niet lang geleden, dat de Engelschen in den waan verkeerden, zonder slag of stoot, geheel en al meester van Perzië te worden, om voorts van dat land een' voormuur te maken tegen Rusland, en de mogelijke begeerte tot uitbreiding langs dien kant te beteugelen. De Britsche ambassadeur te Teheran werd in alle belangrijke zaken geraadpleegd; Britsche officieren oefenden de Perzische troepen in den wapenhandel, en zouden hen met de Europesche discipline gemeenzaam maken; onder de leiding van Engelsche ingenieurs zouden de vestingen en voornaamste plaatsen versterkt worden. Onder verschillende benamingen was eene menigte Engelsche zendelingen door Perzië verspreid, en men dacht het oogenblik reeds nabij, om zich in de voornaamste plaatsen als heer en meester te doen eerbiedigen. De Russische ambassadeur te Teheran scheen alles goed te keuren, en het Kabinet van St. James meende er in geslaagd te zijn, het Petersburger Hof voor de ware bedoelingen der Britsche staatkunde te blinddoeken, wanneer eensklaps de zaken in Perzië een anderen keer namen. De geheime zendelingen ondervonden allerlei teleurstellingen; de Britsche officieren vonden niet meer de gewone bereidwilligheid bij de Perzische autoriteiten; onder verschillende voorwendsels beroofde men hen van de troepen, die onder hun bevel stonden, en eindelijk werd hun te kennen gegeven, dat men hunne diensten niet meer behoefde. De Britsche ambassadeur beklaagde zich over ondankbaarheid, doch men ging op den eens ingeslagen weg voort, en het bleef hem niet lang meer een geheim, dat het met zijn' invloed gedaan was.

Zijn oppergebied, dat Engeland geloofde reeds in Perzië gevestigd te hebben, bleek een luchtkasteel te zijn geweest, en nu werd Rusland beschuldigd van allerlei heimelijke streken en lagen ten nadeele van eenen bondgenoot. Sedert heeft het geheeten, dat Rusland het Perzische Rijk aan zijnen schepter wilde onderwerpen, en in het Parlement en buiten het Parlement weêrgalmden eene menigte beschuldigingen over Ruslands heerschzucht en pogingen tot uitbreiding van magt. Hoe vaak heeft men Rusland niet in de laatste tijden gedreigd. Thans roept Engeland, of, wil men, een der bezoldigden van lord Palmerston, de Souvereinen van Frankrijk en Oostenrijk op, om voor de vrijheid en tegen eigenbatige heersch- en veroveringzucht zich te wapenen!

NEDERLAND.

AMSTERDAM 4 Oct. Men verneemt, dat de heer D. van der Kellen, stempelsnijder aan 's Rijks munt, zich sedert eenigen tijd onledig houdt met het graveren van eenen gedenkpenning op de vijf en twintigjarige regering van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning.

— De *Staatscourant* behelst eene aankondiging van den staatsraad, gouverneur van de provincie Utrecht, waarbij wordt bekend gemaakt, dat het provinciaal geregtshof, de arrondissements regtbanken en de kanton-geregten van genoemde provincie, op den 27 en 28 der vorige maand, respectivelijk zijn beëedigd en geïnstalleerd geworden.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is thans uit de volgende 21 leden zamengesteld: Jhr. F. A. Steengracht van Oosterland; W. J. Baron van Brienen van de Groote Lindt; F. A. Graaf van der Goltz; F. G. Baron van Lynden van Hemmen; Jhr. J. W. Dedel; A. W. Baron van Pallandt van Beerse; Jhr. H. B. Martini; F. C. Graaf van Heerdt tot Eversberg; Mr. A. van Gennep; J. C. Graaf van Bylandt; Jhr. J. Jarges; Jhr. J. H. van Lynden van Lunenburg; Mr. A. G. Verheyen; L. Graaf van Limburg Stirum; Jhr. Mr. G. G. Clifford; Mr. T. Sypkens; Mr. C. G. Byleveld; Jhr. T. M. Lycklama à Nyeholt; M. C. W. Baron du Tour van Bellinchave; G. Graaf Schimmelpenninck; Mr. A. W. J. J. Baron van Hugenpoth van Aerdt.

— Z. Exc. de minister van Binnenlandsche zaken heeft, naar aanleiding eener aanvraag om inlichting te dien aanzien, aan de heeren gouverneurs der onderscheidene provinciën eene missive gerigt, waarin door Z. Exc. wordt te kennen gegeven:

1°. Dat de thans bestaande registers voor de acten van geboorten, overlijden en huwelijken, zeer wel kunnen worden vervolgd, zonder dat het noodig zal zijn die, voor de drie laatste maanden van dit jaar, door andere te doen vervangen. Indien er in de voorschreven acten, ten gevolge der nieuwe wetgeving, eenige wijziging in de gebruikt wordende formulieren mogt noodig zijn, zal eene geringe oplettendheid genoegzaam zijn, om zulks te doen opmerken en in acht nemen.

2°. Dat de acten van huwelijks-aangiften en huwelijks-afkondigingen, volgens den zin der nieuwe wetgeving, in één en hetzelfde register moeten worden ingeschreven, en dat derhalve de bestaande registers van huwelijks afkondigingen, voor zooverre die naar de gedrukte formulieren zijn ingerigt, door andere zullen moeten worden vervangen. Ofschoon de aard van dit nieuwe register niet zal toelaten, om daarbij gedrukte formulieren te voegen, zoo kan dienaangaande worden aangemerkt, dat die formulieren zich, ten aanzien der acten van huwelijksafkondigingen, toch hoofdzakelijk slechts hebbende kunnen bepalen tot het hoofd en slot der acte, het gemis daarvan in die acten, minder dan in andere, zal worden gevoeld.

3°. Dat de bedoelde nieuw aan te leggen registers door den president van de arrondissements regtbank zullen moeten worden gekantteekend en gewaarmerkt, doch dat het niet noodig schijnt die formaliteit te herhalen ten opzigte van de bestaande en vervolgd wordende registers, voor welker integriteit, door de kantteekening en waarmerking van den president der regtbank van eersten aanleg voldoende is gezorgd.

'S GRAVENHAGE 3 Oct. Dezer dagen zijn in deze residentie gearriveerd, de heer John Cuthbert, consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, te Hamburg, en de heer Provó Kluit, president der Criminele Regtbank te Amsterdam.

— Z. Exc. de Staatsraad, gouverneur van Zuid-Holland, heeft dezer dagen de navolgende circulaire toegezonden, aan de ontvangers en hoogere ambtenaren der directe belastingen in Zuid-Holland, enz.:

«Bij resolutie van den 13 Sept. ll., N°. 40, heeft Z. Exc. de minister van Financiën mij te kennen gegeven, dat, bijzonder ter zake der misduiding, welke uit de verzachtende beginselen der resolutie van den 12 Dec. 1834, n°. 57 gebleken is, met betrekking tot de bedoeling van art. 45, §. 3., in verband met die van art. 26, § 2 der wet op de personele belasting, te kunnen geboren worden, dezelve zullen moeten worden beschouwd, voor het loopende en volgende dienstjaar, *niet* meer te zijn van kracht, en de toepassing der even bedoelde wetsbepalingen gevolgelijk steeds *in dien zin* behoort te geschieden, dat, welke ook de *bestemming* der perceelen zij, alle gebruik daarvan, hetzij al dan niet met nachtverblijf, dezelve *doe beschouwen* als *buiten* de termen van art. 45 § 3 der wet vallende.

— Z. Exc. de gouverneur van Zuid-Holland heeft mede dezer dagen eene circulaire aan de plaatselijke besturen toegezonden, nopens de in te zenden opgave van de levenloos vertoonde kinderen over 1837 en vervolgens.

ROTTERDAM 3 Oct. Heden is door de Kiesvergadering te Vlaardingen tot lid van den Raad dier stad benoemd, in plaats van wijlen Mr. J. C. Verkade, de heer Wm. van Warmelo, kantonregter.

GRONINGEN 30 Sept. Ingevolge Kon. besluit van 5 Sept. 1838, heeft de installatie van het provinciale Hof van Groningen op den 27 dezer, des voormiddags ten half twaalf, op eene allezins plegtige wijze, plaats gehad, in de gehoorzaal van het voormalige Hof van Justitie in de Boteringestraat alhier; een gebouw, waarin het vroegere provinciale Geregtshof deszelfs zittingen gehouden heeft, van den 15 Sept. 1755 tot aan Maart 1811, als wanneer hetzelve ontbonden werd. De heer gouverneur, in costuum gekleed, werd in de vestibule door eene kommissie van twee raadsheeren en den griffier ontvangen en binnengeleid. Na op den presidialen stoel te hebben plaats genomen, deed dezelve eene zeer gepaste aanspraak, waarin het gewigt van dit belangrijk regtscollegie naar waarde werd geschetst, en de aanwezige heeren met 's Konings benoeming werden geluk gewenscht. Hierop volgde de beëediging en installatie. De president van het Hof hield daarop eene korte rede, waarin hij met krachtige trekken de voordeelen teekende, welke eene eigen wetgeving aan het Vaderland, en een eigen Geregtshof aan de provincie schonk. De plegtigheid afgeloopen zijnde, werd Z. Exc. de heer gouverneur, door de voornoemde kommissie, weder tot aan de deur

MENGELWERK.

GEREGTELIJK TWEEGEVECHT, IN DE MIDDELEEUWEN.

...vreemdeling, die wegens de misdaad van moord vervolgd werd, kon, ...gere tijden, te *Valenciennes* eene veilige schuilplaats vinden, mits ...re formaliteiten vervulde, die hem werden voorgeschreven. Alsdan ...hij in de stad zijne volle vrijheid; maar indien iemand hem zijne ...kwam verwijten, en zeide, dat hij dezelve boosaardiglijk en verra... gepleegd had, dan was de vlugteling verpligt met zijnen beschuldiger ...den, tot dat de dood van een' van beiden er op volgde, ten welken ...j met een schild en eenen knuppel gewapend werden. Dit gebruik, ... de oorsprong onbekend is, en hetwelk door de ingezetenen van ...iennes als een van hunne schoonste privilegiën beschouwd werd, gaf ...5 aanleiding tot een geregtelijk tweegevecht, waarvan de bijzonder...een denkbeeld zullen geven van de barbaarschheid, welke de middel... ook in dit opzigt zoo zeer kenmerkte.

...OT COCQUEL, na te *Doornik* den persoon van PHILIPPUS DU GARDEN, — ... zijne dochter ten huwelijk geweigerd had, — vermoord te hebben, ... naar *Valenciennes*, waar hem de vrijheid tot verblijf verleend werd. ... er rustig en stil, tot dat zekere JACOTIN PLOUVIER, een bloed... van den overledene, hem kwam zeggen: «Verrader! gij hebt mijnen ...want valschelijk en boosaardiglijk gewond en vermoord; binnen kor... zal ik zijnen dood wreken.»

... deed zijne aanklagte bij de overheden, welke JACOTIN vóór zich ... en hem voorhielden, dat zijne woorden en gesprekken strijdig waren ... vrijheden der stad. «Mijne heeren,» antwoordde hij tegen den ... en de gezworenen, «ik beweer, dat MAHUOT COCQUEL mijnen bloed... zonder wettige redenen, valschelijk en verraderlijk gewond en ...d heeft.» — «Let wel op hetgeen gij zegt,» hernam de provoost. ... indien gij door eenen strijd tegen den genoemden MAHUOT niet ... hetgeen gij staande houdt, dan zullen wij u, om de vrijheden en ... en dezer stad te handhaven, zonder gebreke, ten voorbeelde van ...eren, doen straffen.»

Vervolgens deed men MAHUOT COCQUEL binnenkomen, en toen JACOTIN hem ontwaarde, wierp hij den handschoen voor hem neder. De beide kampvechters werden hierop ieder afzonderlijk in de gevangenis gebragt, en men gaf hun elk eenen Bretanjer, om hen vooraf in de kunst van het vechten te oefenen.

De voorbereidingen tot dit tweegevecht kwamen ter kennisse van PHILIPPUS *den Goeden*, HERTOG VAN BOURGONDIË, welke, alvorens hetzelve te veroorloven, wilde weten, op welken grond de stad *Valenciennes* zich zulk een vreemd voorregt aanmatigde. De graaf DE CHAROLAIS, zoon van PHILIPPUS *den Goeden*, schreef aan de overheden, dat zij deze strafoefening moesten uitstellen, tot dat zijn vader en hij dezelve konden bijwonen. Na uitstel op uitstel, werd het tweegevecht eindelijk bepaald, op den 20 Mei 1455. De hertog was er inderdaad, met zijnen zoon en een aantal edellieden, tegenwoordig. Een driedubbele kring werd op het marktplein afgeperkt. In het middelste perk was eene dikke laag zand gestrooid, waarop de kampvechters strijden moesten. Het tweede perk was bestemd voor den provoost, de gezworenen, schepenen en vele aanzienlijken. Het derde diende tot ontvangst van de ridders, schildknapen, burgers en anderen, ten getale van drie honderd.

De drie gilden der stad werden geschaard langs de versperringen, die het stadhuis beveiligden. Bovendien had men, van af het schepenhuis tot aan de perken, eenen doorgang gemaakt voor de kampvechters, ten einde niet aan den drang der nieuwsgierige menigte te zijn blootgesteld. De HERTOG VAN BOURGONDIË, welke bij den provoost der stad, MELCHIOR DU GARDIN, zijn' intrek genomen had, wilde dit huis niet verlaten om den strijd van nabij te aanschouwen. Hij vergenoegde zich hetzelve van zijne kamer te zien, waarvan de vensters uitzigt hadden op het plein.

Des morgens ten negen ure verschenen de kampvechters in het strijdperk. Het hoofdhaar was afgeschoren; hunne kleeding bestond in een om het lijf gespannen schaapslederen wambuis en broek. JACOTIN PLOUVIER verscheen het eerst, vergezeld van zijnen Bretanjer en van eenen anderen persoon, die zijn schild in eenen zak droeg. Het strijdperk binnen tredende, maakte hij onderscheidene malen het teeken des kruizes, en zettede zich neder op eenen met zwart laken omkleeden stoel, tot dat einde voor hem gereed gemaakt. Vervolgens werd MAHUOT COCQUEL op dezelfde wijze binnengeleid.

In het strijdperk gekomen, wierp hij zich op de knieën, en kuste, onder het maken van een kruis, den grond; hetwelk hij vervolgens aan de vier hoeken van de strijdplaats herhaalde; waarna hij zich, even als JACOTIN, op eenen met zwart laken bedekten zetel plaatste. De beide kampvechters namen elk hun schild, hetwelk, van wilgenhout gemaakt en met schapenleder overtrokken, was beschilderd met zilveren wapens op een rood veld. De knuppels waren van mispelboomenhout, elk drie voet lang, en aan beide einden van scherpe punten voorzien.

Toen de kampvechters aldus voorbereid waren, kwam de Magistraat, die zich in het tweede perk bevond, in het midden van de kampplaats, om den strijders den eed af te nemen. JACOTIN nam het Evangelieboek, kuste het, en de hand op hetzelve leggende, zwoer hij, dat zijn twist regtvaardig was. MAHUOT deed hetzelfde, er bijvoegende, dat JACOTIN een valsche en onbeschaamde leugenaar was; maar het Evangelieboek andermaal willende kussen, zag men, dat hij van kleur veranderde en zeer bleek werd. Toen deed men hunne kleederen van het hoofd tot de voeten met vet insmeeren, opdat zij geen vat zouden hebben. Na deze verrigting bragt men hun in twee zilveren schalen te eten, en opdat zij zeker zouden zijn, dat er noch vergif noch eenig ander kwaad in gemengd was, werd de proef van die spijzen in hun bijzijn genomen.

Eindelijk stelde de provoost, MELCHIOR DU GARDIN, zich aan den ingang van het strijdperk, en, den handschoen van JACOTIN nederwerpende, riep hij, met luider stem en tot drie malen: *Doet uwen pligt.* Op dit geroep liepen de kampvechters naar elkander toe. MAHUOT begon met zand in de oogen van zijnen tegenstander te werpen, en gaf hem te gelijker tijd met zijnen knuppel eenen slag, die eene breede wond aan het hoofd veroorzaakte. JACOTIN, zonder zijne tegenwoordigheid van geest te verliezen, valt op zijne beurt MAHUOT aan, ontrukt hem zijn schild en werpt hem tegen den grond. MAHUOT rigt zich weder op, doch wordt andermaal tegen den grond geworpen. JACOTIN, alstoen op zijne prooi verwoed, werpt hem zand in de oogen, bijt hem de ooren af, en wondt hem het aangezigt door vuistslagen. PHILIPPUS *de Goede*, die dit afschuwelijk tooneel door de vensterschermen van zijne kamer aanschouwde, en die het erbarmelijk geschreeuw van MAHUOT COCQUEL hoorde, was zoo sterk door medelijden bewogen, dat hij een' zijner officieren naar den Magistraat zond, om te verzoeken, of het niet mogelijk was, dien

van het gebouw statig uitgeleide gedaan. Des middags gaf de heer gouverneur aan de heeren van het Hof en de Regtbank, met derzelver griffiers, een prachtig diné.

— In de op den 26 September l.l. gehouden vergadering van het Departement Groningen der Maatschappij, *tot Nut van 't Algemeen*, is, van wege het Bestuur, aan de leden verslag gedaan opzigtelijk den staat en de verrigtingen van hetzelve Departement. Behalve verschillende min of meer belangrijke berigten en mededeelingen, den inwendigen toestand en het beheer dezer inrigting betreffende, moet, naar men verneemt, uit dit verslag, onder anderen, zijn gebleken, dat het Departement, door middel van eene onlangs daargestelde vereeniging tot hulpbetoon in ziekte en ongeval voor den burger- en ambachtsman, — door verschillende herhalingsscholen, — door eene kommissie tot aanmoediging van nuttige handwerken en bedrijven, — door eene kweekschool voor schoolonderwijzers, — door onder vrouwelijk toezigt staande meisjeswerkscholen, — door eene leesbibliotheek en spaarbank, bij voortduring met onafgebroken ijver deszelfs bemoeijingen, meerendeels met eenen gunstigen uitslag, in het algemeen belang heeft voortgezet. Dat wijders het Departement, gedurende den jongst verloopen strengen winter, behalve aan de gewone bedeelden, aan ongeveer 1,300 huisgezinnen eene doelmatige ondersteuning heeft verschaft, door de uitreiking van 278,145 turven, 87 mudden en 75 koppen gort, 17 mudden en 50 koppen erwten, 5 mudden boonen, 176 dekens, 428 hemden en onderscheidene andere kleedingstukken; een en ander aan de daartoe benoemde kommissie, hetzij in natura ter hand gesteld, hetzij door deze aangekocht voor de gelden, welke hij dezelve, door eene opzettelijk daartoe gehouden openlijke vergadering en door vrijwillige giften zijn ontvangen, ten gezamenlijke bedrage van *f* 3172 45c. Voorts heeft men uit meergenoemd Verslag kunnen ontwaren, dat het Departement, niettegenstaande verschillende moeijelijkheden, zoo veel immer mogelijk, voortgaat in deszelfs pogingen tot het daarstellen eener inrigting voor de werk behoevende inwoners dezer stad, en, eindelijk, dat hetzelve, daartoe van hooger hand uitgenoodigd, zich onledig houdt met een ontwerp, om op de meest geschikte wijze, door deszelfs tusschenkomst, voorschotten te verleenen aan ambtenaren en gepensioneerden, ten einde deze voor eenen al te dikwerf plaats grijpenden woeker te beveiligen. De slotsom van dit in alle opzigten hoogst belangrijk verslag, dat, naar men zegt, eerlang meer algemeen bekend gemaakt zal worden, mag alzoo gezegd worden te zijn de verblijdende verzekering, dat het Departement deszelfs nuttigen en veel omvattenden werkkring heeft uitgebreid, terwijl die uitbreiding voorzeker bij ieder meer en meer den wensch doet ontstaan, dat eene zoo heilzame inrigting als deze, door de krachtdadige ondersteuning van velen, bij voortduring blijve in staat gesteld, op den eenmaal ingeslagen weg rusteloos voort te gaan.

BRUSSEL 4 Oct. De heeren Fallon en Dujardin zullen in den loop van den dag naar Londen vertrekken, ten einde aldaar als kommissarissen voor België, de onderhandelingen, betreffende de Hollandsch-Belgische schuld, op nieuw bij te wonen.

ENGELAND.

LONDEN 1 Oct. Naar men verneemt, is het thans stellig bepaald, dat H. M. de Koningin douairière, bij Hoogstderzelver terugkomst van Malta, Lissabon zal aandoen en aldaar korten tijd vertoeven.

— Een der avondbladen zegt, dat te gelijker tijd, dat H. M. de Koningin Victoria het reeds gemelde, zoo prachtig geschenk van Z. H. den Sultan heeft ontvangen, lord Palmerston van dien vorst met de orde van Nichan Iftihar is beschonken.

— Vrijdag over acht dagen ontwaarden de inwoners van Suddery, met niet geringe verwondering, eenen luchtbal; door middel van verrekijkers ontdekten enkelen der zaamgeschoolde menigte de vlag op het schuitje en de passagiers in hetzelve. De bal kwam ongetwijfeld uit de rigting van Chelonsford. Hij daalde, en men spoedde zich om den heer Green en zijn gezelschap te gemoet te gaan; behouden kwam hij neder op een veld, nabij Woodhall; de bal was van papier, en bevatte niets, dan een gedeelte wijngeest.

— Een onzer dagbladen deelt de volgende statistieke opgave mede:

Men heeft opgemerkt, dat in eenen ouderdom van 62 jaren het getal der levende ongehuwde mannen tot dat der gehuwde staat, als 22 tot 38; op 70 jaren staat hetzelve, als 11 tot 37; dezelfde verhouding bestaat ten opzigte der vrouwen, zoo dat het huwelijk allezins voordeelig schijnt, om lang te leven.

Weleer was een vijfde gedeelte der sterfgevallen te Londen het gevolg van koortsen, thans is zulks tot op één een en twintigste, of één acht en twintigste gedeelte verminderd; daarentegen is thans het tiende gedeelte der sterfgevallen een gevolg van ontstekingen, waarvan men vroeger zelden hoorde. Vóór de ontdekking der vaccine, door doctor Jenner, was een tiende der sterfgevallen bij kinderen het gevolg der kinderpokken; thans is zulks één vijf en twintigste; vóór die ondekking stierven daaraan jaarlijks 19,000 personen of wel 93 per duizend der bevolking.

Sedert het in 1829 gevestigde nationale hospitaal voor de vaccine, worden jaarlijks aan hetzelve 23,352 kinderen gevaccineerd, en een derde van dat getal ten huize hunner ouders. Vóór de invoering der vaccine bedroeg de sterfte, door de kinderpokken veroorzaakt, alleen te Londen, van 1750 tot 1799, 100,922 personen, of gemiddeld 2,018 in het jaar, zonder van de verwoestingen te gewagen, welke dezelve op het platten land aanrigtten.

De sterfgevallen, ten gevolge eener geweldadige verwonding, te Londen, worden tegenwoordig jaarlijks op 400 berekend. Van 1680 tot 1699 bedroeg het, al meer en meer, sedert dien tijd, toegenomen aantal zelfmoorden 236; van 1720 tot 1740, onder de regeringen van George I en George II, 484, en van 1820 tot 1829, 381. Het grootste getal der geweldadige sterfgevallen heeft in Junij en Julij plaats; het geringste tusschen October en November, hetwelk het daaromtrent gekoesterde gevoelen wederlegt.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN 28 Sept. De Russische gezant, de heer van Severin, is heden naar Neurenberg vertrokken, om aldaar de aankomst van Z. K. H. den grootvorst troonopvolger van Rusland af te wachten, die alhier verwacht wordt. Z. K. H. heeft verzocht, van alle buitengewone festiviteiten te mogen verschoond blijven, waardoor de regering eenige wijzigingen in de voorgenomen plegtigheden heeft bevolen.

Part. Corresp. FRANKFORT 1 Oct. Alle berigten uit Konstantinopel blijven daarin overeenstemmen, dat, volgens tijding van Tabriz, dd. 13 Aug., de Schah van Perzië, bij de bestorming van Hérat, is afgeslagen. Men denkt algemeen, dat Z. M. de Keizer van Rusland van deze gelegenheid gebruik zal maken, om zich jegens den Schah van Perzië, eenen grootmoedigen beschermer te betoonen. Rusland tracht even weinig naar veroveringen in Turkije als in Perzië, doch wil en Turkije en Perzië aan zich verpligten, ten einde daardoor Engelands invloed in het Oosten, nog meer, dan ooit geschied is, te verzwakken.

Het door een der dagbladen, welke in uwe stad worden uitgegeven, medegedeelde, dat de feriën van den bondsdag nog vóór het einde van October zouden beginnen, is onwaar. Er is daaromtrent nog niets bepaald, en, voor zoo veel men weet, moeten, vóór dat dezelve eenen aanvang nemen, nog belangrijke zaken door de Bondsvergadering worden afgedaan.

Madame Eschborn, vroeger zangeres aan den Hoogduitschen Schouwburg te Amsterdam, heeft de door haar alhier te geven gastrollen geëindigd, en zal naar den Nederrijn vertrekken, om op eenige andere plaatsen insgelijks gastrollen te geven; er is volstrekt geene sprake geweest om haar alhier te engageren.

De wolhandel is thans geëindigd; van de alhier in voorraad geweest zijnde 7,000 balen, is in het geheel slechts het vijfde gedeelte verkocht. Naar men uit Munchen verneemt, zal de Hertog Max van Leuchtenberg den 12 dezer naar Petersburg vertrekken. De Vorst von Ottingen Wallenstein (vroeger minister van Beijeren), is voornemens, den aanstaanden winter in Augsburg door te brengen. — Voortdurend hebben wij zeer schoon weder. Op nieuw spreekt men weder, dat de bondstroepen, welke sedert 1833 alhier in garnizoen waren, doch in den laatsten tijd zeer verminderd waren, deze stad zullen verlaten.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Oct. Verschillende Fransche bladen behelzen eenen brief van den burggraaf Richard de Querelles, waarbij, namens den Prins Lodewijk Buonaparte, op de stelligste wijze wordt tegengesproken, dat genoemde Prins zich tot Z. M. den Keizer van Rusland zoude gewend hebben, om in de rangen van het Russische leger te worden opgenomen.

— Volgens brieven uit Bayruth, moet Ibrahim Pacha, in weêrwil van de door hem uitgevaardigde amnestie, al de bevelhebbers der Drusen, die hij onlangs krijgsgevangen had gemaakt, hebben doen onthoofden.

— Sedert eenige dagen verlevendigen zich weder op nieuw allerhande geruchten van vijandige aanslagen tegen de Fransche Regering. Onder anderen moeten verschillende onruststokers er in geslaagd zijn, om een zeker aantal exemplaren van een vlugschrift, getiteld: *Les Rois, la République et l'Empire Français*, hetwelk te Brussel wordt gedrukt en waarin de hatelijkste aantijgingen tegen Koning Lodewijk Philips voorkomen, in Frankrijk binnen te sluiken. Van alle kanten doet men de zorgvuldigste nasporingen, om zich van dit revolutionair blaauwboekje meester te maken.

— Volgens sommige Parijsche dagbladen, moet de maarschalk Valée, gouverneur-generaal van Algiers, eene reis naar Constantine ondernomen hebben, met het doel om het beheer der provincie van dien naam weder aan den verjaagden bey Achmed toe te vertrouwen. Van den anderen kant verneemt men, dat de krijgsmagt van Abd-el-Kader, bij eene poging om zich van het aan den zoom der woestijn Sahara gelegen stadje Ain-Madi meester te maken, geheel heeft schipbreuk geleden; zijne soldaten moeten zeer in aantal gesmolten zijn, terwijl een groot gedeelte van het materiëel is verloren geraakt.

SPANJE.

MADRID 25 Sept. Onze gewone Spaansche Correspondent deelt het volgende mede:

Het is der regering tot nu toe nog niet gelukt om de geheime drukkerij te ontdekken, die sedert eenen geruimen tijd niet ophoudt tegen rustige burgers spot- en lasterschriften te verspreiden. Deze schriften dragen den naam *el Judicador*, en verschijnen te Saragossa. Intusschen gelooft men, dat de drukkerij zich in de nabijheid der hoofdstad bevindt. De generaal van Halen maakt zich gereed te vertrekken, om het bevel van het leger van het Centrum over te nemen; hij neemt twee millioen mede; de chef van den staf, de heer Chacon, die hem vergezelt, behoort, even als hij, tot de partij der Exaltados. Men verwacht den generaal Narvaez in deze hoofdstad; zijne benoeming tot bevelhebber van Oud-Kastilie heeft geenen gunstigen invloed gehad. De generaal zou in zijn nieuw bevelhebberschap twee derden van zijn leger met zich voeren. Het zou kunnen gebeuren, dat, bij eene verwijdering van deze talrijke divisie, er wederom in La Mancha nieuwe aanvallen plaats hadden; intusschen zullen daartegen de noodige maatregelen genomen worden.

In Kastilië is eene versterking van troepen noodzakelijk; men zegt, dat 5 nieuwe Carlistische bataljons in deze provincie zijn binnengerukt. De leverancïen voor het leger, voor de maand October, zijn nog niet aanbesteed; men hoopt, dat zich spoedig eenige inschrijvers zullen opdoen.

— Uit Mallaga schrijft men, dd. 15 Sept. Binnen onze muren heerscht nog dagelijks de grootste angst, en hebben arrestatiën plaats; de regering laat de huizen, waarop zij kwaad vermoeden heeft, omsingelen, en begeeft zich in dezelve om alles te onderzoeken.

— De *Gaceta de Madrid* van heden bevat de benoemingen van den generaal van Halen tot bevelhebber-generaal van het leger van het centrum, en tot kapitein-generaal van Valencia en Arragon, van Narvaez tot kapitein-generaal van Oud-Kastilië en van Nogueras tot bevelhebber-generaal van de provinciën Toledo en Cuidad Real.

— Volgens het rapport van den prefekt van policie van Logrono, had Alaix met 6 bataljons tegen 12 bataljons Carlisten, en eene krijgsmagt kavallerie, talrijker dan de zijne, te kampen; ofschoon hij gewond werd, heeft hij evenwel het bevel over zijne divisie behouden. Men zegt, dat de minister van Financiën ijverig bezig is met de verdeeling voor de uitschrijving der buitengewone oorlogslasten, die in verschillende provinciën zeer slecht geïnd worden, daar men meestal achterstallig met de betaling blijft. [...] is inderdaad noodzakelijk maatregelen te nemen, ten einde in de geld[...] hoeften te voorzien.

— Zurbano heeft, aan het hoofd zijner kolonne en 60 paarden, ee[...] expeditie tegen Guevara ondernomen. De inwoners hebben zich hardnek[...] verdedigd; zij hebben 36 kanonschoten met schroot op het volk van Zu[r]bano gelost, en zelfs nog in de straten eene menigte handgranaten op [...] vijand geworpen. Het fort en het paleis zijn de eenigste overgebleven [...] bouwen. Onder de Carlisten, die liever hun leven wilden opofferen, [...] zich over te geven, telt men Ballesteros, kommissaris van Oorlog der e[er]ste klasse, en de luitenant-kolonel Mezonvaza.

BURGOS 22 Sept. De bevelhebber der karabiniers Carande, aan het ho[ofd] van 200 man infanterie en 50 kavalleristen, heeft zich, nadat hij van [...] detachement Carlisten 14 krijgsgevangenen had genomen, naar Sah[...] begeven. Intusschen vernam Villoldo deze beweging en overviel he[...] het aanbreken van den dag, hernam zijne krijgsgevangenen, m[...] zich meester van al de paarden der troepen van Carande, en nam [...] zelven krijgsgevangen, niettegenstaande zijne heldhaftige verdediging[...] pastoor Merino, onderrigt van de vereeniging der troepen in de [...] passen, wil zich bij Villoldo voegen; hij is gisteren la Brujula, 2 [...] van hier, doorgetrokken. Naar men zegt, heeft hij slechts 1,200 [...] infanterie en 200 paarden onder zijn bevel; deze kleine magt heeft [...] in Kastilië veel onrust verwekt.

— Men schrijft uit Biskaye, dat Marotto aan een' bevelhebber der [...] bevel heeft gegeven, om zich van Estella naar het dorp Villafuerta te [...] ven, in de vallei van Echauri, om de brug van Belascoain wederom te herstellen. Eenige chefs en officieren van de Carlistische genie hebb[en] de hoogten van Portugalette eene verkenning gedaan, met het doel o[m] belegeringswerken voor te bereiden, ten einde dat fort aan te tasten [...] bombarderen. Marotto is voornemens in Navarra een legerkorps van 1[...] taljons infanterie en 600 paarden bijeen te brengen, ten einde deze[...] Navarra te laten ageren. Men verzekert, dat, volgens eenen brief uit Pa[mpe]luna, dd. 24, Alaix aldaar gevaarlijk gekwetst is aangekomen; hij is [...] eenen kogel in den arm en een' anderen in den buik gewond.

ITALIË.

LIVORNO 18 Sept. Heden verneemt men, door brieven uit Alexan[drië] van zeer jonge dagteekening, dat Mehemed-Ali in zijnen toorn ove[r] [...] met de Porte door Engeland en Frankrijk gesloten handelsverdrag, [...] klaard heeft, zijne vorderingen ten opzigte van den Sultan krachtdad[ig] willen door zetten.

RUSLAND.

ODESSA 12 Sept. De generaal der kavallerie van Roth, die m[et] [...] bevel over het leger in Circassië en aan gene zijde van den Ka[...] belast is, heeft reeds de reis naar de plaats zijner bestemming onder[nomen]. Men merkt buitengewoon vele toerustingen tot eenen veldtogt teg[en de] Circassiërs op; het schijnt, dat de regering op het denkbeeld is ge[...] alles te beproeven om de Circassiërs te beteugelen, ten gevolge der door h[en] [...] pleegde gruweldaden, die zij den 11 en 12 Mei, aan een op hunne k[ust] gestrand Russisch schip en deszelfs manschap hebben gepleegd. D[e] [...] bereidselen, die Rusland maakt, zijn werkelijk zoo geducht, dat [...] meent daaruit te moeten opmaken, dat hetzelve grootere plannen [...] Welonderrigte personen verzekeren, dat die demonstratiën niet teg[en] [Cir]cassië alleen, maar ook, en misschien hoofdzakelijk, tegen Engeland [...] zijn. Tot staving daarvan voeren zij aan, dat Rusland het in bezit [...] van een klein eiland, in de Perzische golf, door de Engelschen, niet [...] streeks gedoogen kan. Ook onder de Russische troepen in het geheel[e] [...] den heerscht groote beweging. In de steden van de Krim zijn eene m[enigte] hospitalen opgerigt, en alhier wordt een dergelijk gebouw gesticht, h[etwelk] 2,000 man zal kunnen bevatten. Men zegt, dat Z. M. de Keizer van [Rus]land voornemens is, na hoogstdeszelfs terugkomst uit Duitschland, [...] inspectie reis naar Nieuw-Rusland te ondernemen.

ZWEDEN.

STOKHOLM 18 Sept. De rust is sedert de laatste voorvallen niet bij[...] gestoord; slechts hier en daar zijn de glazen wederom ingeworpe[n] [...] heeft men tot dus verre de baldadige personen niet kunnen ontd[ekken], niettegenstaande de uitgeloofde premie door den gouverneur. Intu[sschen] is men met de reorganisatie van de policie bezig, die bij de laats[te on]lusten maar al te zeer hare zwakheid heeft doen opmerken. De pr[efekt] van policie, de heer Harlingzon, die den 15 van zijnen post zo[u ont]slagen zijn geweest, zal dien rang nog twee maanden behouden. H[et ge]rucht, dat Z. K. H de prins de hoofdstad zou hebben verlaten, te[n ge]volge van het verschil van opinie, wegens de te nemen maatregelen [...] de plaats gehad hebbende onlusten, is onwaar. Z. K. H. houdt [zich] slechts bezig met de waarneming der belangrijke functiën, die Z. M. [...] denzelven heeft toevertrouwd, en onthoudt zich van allen mogelijken i[nvloed] op den gang van het gouvernement.

STADSNIEUWS.

BEVALLEN. 29 Sept. G. Nauta, geb. van der Veen, Z. — 2[...] A. P. M. Haigthon, geb. Finckensieper, Z. — B. van Cappelle, geb. [...] Curtius, D. — J. J. A. Kelder, geb. Latour, D. — 3 Oct. M. C. [...] geb. Graas, D., welk kind den volgenden morgen overleden is.

OVERLEDEN. Op den huize *Empke* bij *Zutphen*. 27 Sept. A. [...] Hocufft, 21 j. — 30 Sept. H. Borgers Jz., 47 j. — W. de Ruite[r] [...] Voorboom, 63 j. — 1 Oct. A. H. Hulman 2 m.

175 KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vierde Klasse, Woensdag 3 Oct.

5de Lijst: N°. 16759 een prijs van *f* 2,500; N°. 5289 een [...] *f* 1,500. 6de Lijst: N°. 22759 een prijs van *f* 1,000; N°. 15[...] premie van *f* 2,500.

---

ongelukkige genade te schenken en hem het leven te doen behouden. De Magistraat was onverbiddelijk; hij beriep zich steeds op de voorregten en gebruiken der stad. JACOTIN vervolgde intusschen zijnen tegenstander te pijnigen. Na, als een tijger, verscheidene stukken vleesch met de tanden te hebben afgescheurd, en ziende, dat zijn gekerm en gebrul het medelijden der menigte begon op te wekken, vulde hij hem met volle handen den mond met zand, en keerde deszelfs aangezigt naar den grond, hetgeen hij echter niet doen konde, zonder eenen vinger te verliezen, dien MABUOT hem met zijne tanden afbeet. Deze verminking vermeerderde de woede van JACOTIN, die den arm en de ruggegraat van zijnen vijand verbrijzelde, door, met gesloten beenen, herhaaldelijk op deszelfs ligchaam te springen, hem toeroepende: «geef u over, verrader, moordenaar! en belijd de misdaad; beken, verrader! dat gij mijnen bloedverwant vermoord hebt.» Waarop MABUOT eindelijk antwoordde: «ik beken het.» — «Spreek luide, verrader!» riep JACOTIN, «opdat men u kunne hooren.» — «Ik heb het gedaan, ik heb het gedaan,» hernam MABUOT, en zich naar het huis wendende, waarin zich de hertog bevond, riep hij: «O monseigneur van *Bourgondië*! ik heb u in den oorlog tegen *Gend* diensten bewezen!.... Ik bid u om genade; red mij het leven!....» Het hart van den hertog was verscheurd; andermaal zond hij iemand naar den magistraat, om hem te smeeken dien man het leven te laten, of ten minste hem in gewijde aarde te doen begraven. Hij verkreeg noch het een noch het ander, omdat, antwoordde men, de wet in allen deele stiptelijk moest vervuld worden. JACOTIN maakte toen zijnen vijand af, door hem vier slagen met den knuppel op het hoofd toe te brengen; vervolgens hem bij de voeten trekkende, sleepte hij hem buiten het strijdperk. Men waande hem reeds dood, doch na eenige oogenblikken kwam hij weder tot zich zelven, in zoo verre, dat hij bewustzijn genoeg bezat om aan eenen Karmeliet zijne biecht te spreken, en zijn *credo* duidelijk en verstaanbaar op te zeggen. Vervolgens dronk hij eenige glazen wijn, vergaf aan JACOTIN PLOUVIER zijnen dood, en stierf.

Gedurende dien tijd begaf de magistraat zich in de kamer der vierschaar, waar hij de sententie tegen den overwonnene uitsprak, welke veroordeeld werd om als moordenaar gehangen en gewurgd te worden, hetwelk terstond werd afgekondigd en uitgevoerd door den beul, die MABUOT COCQUEL op eene teenen horde of stuk mandewerk wegsleepte, en naar de plaats zijner bestemming bragt.

JACOTIN PLOUVIER vertoonde zich vervolgens vóór den magistraat, om te vragen, of hij zich van zijnen pligt behoorlijk gekweten had, hetwelk door den provoost bevestigend beantwoord werd, er bijvoegende, dat hij, JACOTIN, zich begeven konde, waarheen hem goeddacht, en dat hij voor dit feit nimmer zou vervolgd worden. Uit het stadhuis komende, ontmoette hij zijnen Bretanjer, MATHIEU CHARTON, die hem omarmde en naar de kerk van *Onze Lieve Vrouwe de Groote* geleidde, waar zij een zwaar stuk afgescheurd vleesch ten offer bragten. Toen hij zijne godsdienstige pligten vervuld had, keerde JACOTIN naar het stadhuis terug, ontdeed zich van zijn strijdkleed, en trok zijne gewone kleederen weder aan. Messire SANSE DE LALAING herbergde hem verscheidene dagen in zijn hôtel. De schilden, knuppels en stoelen der kampvechters werden in de kapel der schepenkamer geplaatst, en, sedert heeft men dezelve tot een aandenken opgehangen, achter den zetel van den magistraat, in de kamer der vierschaar. Later, eindelijk, werden zij overgebragt naar het lokaal, waar de pijnbank stond, en waar SIMON LEBOUCQ verklaarde, dezelve in zijnen tijd gezien te hebben.

De HERTOG VAN BOURGONDIË, die voor zijn geweten niet kon verantwoorden, toegelaten te hebben, dat dit barbaarsche privilegie aldus onder zijne oogen werd uitgeoefend, besloot van toen af, deszelfs afschaffing te bewerken, en, inderdaad, zag men sedert niets meer van dien aard in zijne staten plaats grijpen.

DE WEDDENSCHAP.

Lord BERKELEY had om eene aanzienlijke som gewed, dat geen man alleen hem op reis door dwang zou berooven, en hij dengene, wien zulks gelukken mogt, niet zoude aanklagen. Deze zonderlinge weddenschap, door de dagbladen bekend gemaakt, was eene krachtige aanmoediging voor alle straatroovers, en weldra zag lord BERKELEY zich blootgesteld aan de pogingen der stoutmoedigsten onder hen, die hem echter steeds zonder medestanders aanvielen, maar zonder hun doel te kunnen bereiken. Deze werden gedood, gene deerlijk verminkt, zoodat eindelijk niemand dier roovers hem meer durfde naderen. Op eenmaal, echter, onderneemt lord BER[KELEY] eene reize naar de nieuw ontdekte grot op het eiland *Staffa*, en ki[est zijn] weg dwars door *Schotland*. Het Argylische gebergte werd toenmaa[ls door] een' beruchten roover onveilig gemaakt, die zich aan alle nasporing[en] weten te onttrekken. Dezen was de weddenschap van den lord bekend, [en hij werd] terstond door een' zijner makkers onderrigt van den dag en het u[ur, waarop] zijn lordschap door *Inverary* moest komen. MAC QUARRY, zoo he[ette de] roover, wachtte den reiziger op de hem aangeduide plaats. Toen d[e ...] viel, ontdekte hij, dat het rijtuig naderde. Lord BERKELEY, die lan[g ...] had doorgereden, was in diepen slaap verzonken, toen hij op eens [door de] forsche stem van den roover werd gewekt, met de woorden: «Mijlor[d, uwe] beurs of het leven!» «G...d...! ik heb mijne weddenschap verlore[n,» riep] BERKELEY uit, en stak de hand in den zak, als wilde hij zijne beurs u[ithalen.] «Ja, gij hebt haar verloren; MAC QUARRY heeft lord BERKELEY tot [de af]gave van zijne beurs gedwongen, en dat wel geheel alleen.» «Da[t is niet] waar,» hernam de lord koelbloedig, «want daar staat uw makker[; ik] geef u dus mijne beurs niet.» «Onmogelijk! onmogelijk!» schree[uwde de] roover, en wendde het hoofd, om te zien, wie achter hem stond. Di[t oogen]blik nam lord BERKELEY te baat, haalde eene pistool uit den zak, [en joeg] den booswicht eenen kogel door het hoofd.

BLADVULLING.

De St. Isaaks hoofdkerk te *St. Petersburg*, zal een der prachtig[ste ge]bouwen der wereld worden; in hoogte zal alleen de St. Pieterskerk[...] haar overtreffen. De koepel wordt geheel van gegoten ijzer vervaar[digd]; 32 zuilen (Monolithen) die de torens aan de vier hoeken zullen [...] wegen 1,900,000 ponden. De dom en torens zullen geheel met [...] goud gedekt worden.

Een Amerikaansch geneesheer heeft ontdekt, dat de beet van een' hond, met mineraal water gewasschen en vochtig gehouden, geene vrees of ongesteldheid ten gevolge heeft. Deze zuurstof ontbindt het [...]tige speeksel, en de proeve is, naar men meldt, dikwerf met de be[ste uit]komst bekroond geworden.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		AMSTERDAM, 4 October, 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld à 2½	53¾	54¼	53 15/16	53 15/16	54	53 15/16
	Dito » 5	101¾	102¼	102	102	»	»
	Uitgestelde dito »	»	»	»	»	»	»
	Kansbiljetten f	24¼	½	5/16	24 5/16	»	»
	Amortisatie-Syndic. » 4½	95¾	96¼	96	95⅞	96	96
	Dito » 3½	80	¼	⅛	80⅛	»	»
	Handel-Maatschappij » 4½	173	174¾	173½	173⅛	174½	173½
	Nieuwe dito » 4½	101	½	¼	»	»	»
	Nieuwe dito 1837 » 4½	»	»	»	»	»	»
	Entrepôt-Dok » 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening » 4	»	»	»	»	»	»
	Dito » 5	99¾	100	99⅞	99 13/16	⅞	»
	Aandeelen Kansb. » 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem »	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw. » 4½	106¼	¾	½	106½	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B. » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's* » 5	17½	18	17 11/16	17 11/16	¾	»
	Dito onbep. Stukk. » 5	16	½	¼	16⅛	½	»
	Passive »	»	»	»	»	»	»
	Deferred »	»	»	»	5¼	»	»
	Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
	Engelsche dito »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc. & Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816 » 5	105½	¾	⅝	105⅝	»	»
	Dito 1828, 1829 » 5	105¾	106	105⅞	105⅞	»	»
	Dito 1831, 1833 » 5	97½	98	97¾	97¾	⅞	»
	Oblig. te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg » 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr in Assign. » 6	69	½	¼	69¼	5/16	»
	Certific. van dito » 6	69½	¾	⅝	69 9/16	⅝	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300 » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 500 » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito R. 50 » »	»	»	»	»	»	»
	Neg. Londen 1830 » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100 » f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250 » »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito » 3	»	»	»	»	»	»
	Dito » 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll & Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
	Dito » 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito » 5	80½	¾	⅝	80⅝	»	»
LOUISIANA.	*Hope & Comp.* » 5	»	»	»	99⅜	»	»
DARMSTADT	Aand. bij loting » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 4 October, 1838.

Van binnenlandsche Fondsen was ook heden weder de voornaamste handel en variatie in Aand. Handel-Maatschappij; geopend 174½, konden zij zich, ten gevolge van eenige verkoopen tot realisatie, op dien prijs niet souteneren, en gingen allengskens terug tot 173⅜, herstelden zich weder tot 173⅞, en blijven ten slotte 173½. In overige was de omzet minder beduidend, echter blijven Integralen, oude en nieuwe 5 pCt., alsmede de beide Syndicaten, iets williger dan gisteren. Kansbilletten onveranderd.

Aandeelen Rijn-Spoorweg, met weinig handel, weder iets hooger, 106½.

Ten gevolge van de hoogere buitenlandsche koersen, hebben Ardoins zich, bij eenige affaire, ¼ pCt. in prijs verbeterd. In overige vreemde Fondsen ging, tot onveranderde [illegible]

Koers van het Geld: Beleening [illegible] 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53 15/16. Kansb. f 24¼ à 5/16. Handel-Maatsch. 173½. Ardoins à £ 85. 17 11/16.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 1 October.

Consols op tijd.	3 pCt.	94⅝.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	18¾ à ⅝.
Brazilie	5 »	80½ à 81 exd.	Passive	»	4⅛.
Columbia 2e L.	6 »	24¼ a 25.	Deferred	»	7⅝.
Mexico	6 »	23 à ¼.	Portugal	5 »	34½ à ¾.
Denemarken	3 »	76½ à 77.	dito	3 »	22½ à ¾.
Rusland	5 »	111½ à 112.	Holland	2½ »	53⅞ à 54⅛.
			dito	5 »	100½ exd.
			dito O. I.	5 »	98¾ exd.

PARIJS, 2 October.

Inschr. op ult.	5 pCt.	109.60.	Spanj. Ardoin.	5 pCt.	19¼.
ditokontant.	5 »	109.45.	Passive	»	4.
dito op ult.	3 »	80.90.	Napels, *Falcon*.	5 »	100.25.
ditokontant.	3 »	80.75.	Rome	5 »	102⅞.
Bank-Actiën		2637.50.	Bank bij Lafitte	fr.	1115.

Fransche Fondsen waren in den beginne weder iets flaauwer; 3 pCt. gingen terug tot 80.80, doch blijven weder 80.90; 5 pCt. werden à 109.35 verhandeld, blijven echter ten slotte 109.50. Aandeelen Spoorweg waren iets vaster. Van vreemde Fondsen verbeterden Ardoins zich ¼ pCt. in prijs. Wisselk. Amst. 1/m 57¼, 3/m 57½. Na de beurs: 3 pCt. 80.90.

ANTWERPEN, 3 October.

Metaliek	5 »	107.	Ardoin	5 pCt.	17⅝.
Partialloten	f	456.	Uitgestelde	»	5¼.
Loten fl. 500.	»	765.	Napels, *Falcon*.	5 »	93½.
Pol. Lot. fl. 500.	»	138.	Brazilië	5 »	80½.
dito 300.	»	117¾.	Denemarken	3 »	75½.
Nassau Loten	»	22⅝.	Pruiss. Loten.	»	117.
Darmst. Loten.	»	23⅜.			

Hoewel de koers der Ardoins van Londen ⅛, en van Parijs ¼ hooger kwam, had zulks evenwel alhier weinig invloed; wel schenen zij zich in den beginne iets in prijs te zullen verbeteren, en waren 17⅝, 11/16 g., doch ten slotte blijven dezelve 17 9/16 g., ⅝ p.; de omzet was ook heden niet beduidend. Premie 1/m 17¾ d. ½, op 9/10 17¾ d. ⅛. De koers der Brazilianen was, met weinig handel, 80¼ g., ½ p. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt 102¾ à 103. *Société de Commerce* 100½ g.

BERLIJN, 29 September.

Pruiss. Leen.	4 pCt.	102⅞.	Pol. Lot. fl. 500	pCt.	77½.
Loten dito	»	66¼.	dito 300	»	66⅝.
Metaliek	5 »	109⅝.	Holland	2½ »	52¹/₃.
dito	4 »	102⅜.	Napels, *Falcon*	5 »	94.
Bank-Actiën		990.	dito Londen	5 »	102⅛.
Loten fl. 500.	»	131.	Denemarken	3 »	75¼.
Rusl. Londen	5 »	113⅜.	Darmst. Loten	»	13¹/₆.
dito Hamb.	5 »	108¼.	Nassau Loten	»	12 /₃.
dito 1831 en 33	5 »	102½.			

De handel in Fondsen was algemeen onbeduidend, en in derzelver prijzen geene variatie. Wisselk. Amst. k. 141, 2/m 140⅝.

FRANKFORT a/M, 1 October.

Metaliek	5 pCt.	107 1/16.	Pol. Lot. fl. 500	»	77⅝.
dito	3 »	79¼.	dito 300	»	66⅞.
Bank-Actiën	f	1740.	Holland	2½ pCt.	53 1/16 à ⅛.
Loten fl. 500.	»	127½.	Syndic	4½ »	94
Darmst. Lot.	»	62.	dito	3½ »	78¼
N. dito	»	23¼.	Spanj. Ard.	5 »	7¼.
Nassau Loten	»	22½.	Taunusbahn	f	276¼.

Van Oostenrijksche Fondsen was voor Bank-Actiën, ten gevolge van den hoogeren koers van Weenen, veel kooplust. Hollandsche prijshoudend. Spaansche iets flaauwer.

WEENEN, 27 September.

Metaliek	5 pCt.	107⅝.	Loten fl. 500.	»	128⅜.
dito	4 »	100²¹/₃₂.	Bank-Actiën	»	1462⁵/₆.
dito	3 »	80½.			
dito	2½ »	58 13/16.			

WISSELKOERSEN. 4 October 1838.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier.
Parijs	kort	57 1/16		Portugal	6/m	42⅞	
»	2/m	56 11/16		Genua	2/m	46¾	
Bordeaux	kort	56¾		Livorno	»	38⅞	
»	2/m	56½		Napels	»	79¼	
Madrid	3/m	103¾		Petersb.	»	10 11/16	
Cadix	»	103¾		Weenen	6/w.	35⅞	
Seville	»	101¾		Augsburg	»	35⅞	
Bilbao	3/m	101		Frankfort	»		36⅛
Lissabon	3/m		43¾	Rotterdam		pCt.	

Gisteren werden 201 kisten blond Havana *Suiker*, per het schip *H. & Z.*, van boord te ontvangen, afgedaan, prijs geheim.

Nog tegen maandag aanstaanden in publieke veiling ten verkoop aangeslagen: circa 24 Last bonte Poolsche *Tarwe* 121 ℔; circa 39 Last roode Koningsberger dito 124, 125, 126 ℔, en 60 Last Odessa *Rogge*, van 111 tot 114 ℔; alles min of meer beschadigd.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het Nederl. gek. schooner kofschip *Wilhelmina Frederika*, Kapt. J. H. Bodeman, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar NEW-YORK, het Amerikaansch brikschip *Merida*, Kapt. W. P. Drinkwater. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar CONSTANTINOPEL, het Engelsch gekop. brikschip *the Elbe*, Kapt. Clement Robson, Junior. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MALTHA, SMIRNA en CONSTANTINOPEL, het schip *die gute Höffnung*, Kapt. J. R. Schneiders. Adres bij van den Bey en Comp.

Naar TRIEST, het Ned. gezinkt kofschip *de Jonge Gerbrand*, Kapt. B. F. Nepperus. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Angelina*, Kapt. H. H. Koop. Adres bij van den Bey en Comp en Nobel en Holtzapffel.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Maria*, Kapt. H. H. Meinders. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen Daniel en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Adres bij C. J. de Grijs en Zoon en J. de Rooy.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederlandsch kofschip *Aletta*, Kapt. F. B. Nepperus. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MARSEILLE, het. Nederl. kofschip *Douro*, Kapt. H. de Haas. Adres bij J. C. de Grys en Zoon.

Naar MARSEILLE, het Nederl. schoonerkofschip *Johanna Maria*, Kapt. W. K. de Groot, Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar MARSEILLE, het Ned. gezinkt schoonerschip *Henrietta*. Kapt. T. G. van Rhijn. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MARSEILLE, het Nederl. kofschip *Aletta Elisabeth*, Kapt. R. J. Wever. Adres bij Canne en Balwé.

Naar CADIX, GIBRALTAR, en MALAGA, het Spaansch schip *S. Jose y Animas*, Kapt. José M. de Villabaso. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LISSABON, het Nederl. kofschip *Joanna Jacoba*, Kapt. M. F. Schaap. Vertr. 5 Oct. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman, en Coopman, de Witt en Lenaertz.

Naar BILBAO, het gek. Spaansch schoonerschip *Ephemia*, Kapt. Jose M. de Goiri. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LUBECK, het Nederl. tjalkschip *de 3 Gebroeders*, Kapt. Jan Remts. Adres bij Hendrik Gullen.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche galjasschip *Minerva*, Kapt. T. Niemann. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche brikschip *Carl*, Kapt. J. C. Peters. Adres bij F. der Kinderen.

Naar STRAALSUND, WOLGAST, GREIFSWALD en BARTH, het brikschip *Auguste Mathilde*, Kapt. J. C. Grunwaldt. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar FLENSBURG, het Deensch galjasschip *Johanna*, Kapt. S. A. Braren. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar RIGA, het [illegible] *Jeannette*, Kapt. H. G. Winter. [illegible]

[illegible] het Deensch schip [illegible] bij Marsetta en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Maria*, Kapt. J. Jorgensen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het brikschip *Maria Catharina*, Kapt. M. Andersen, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar BERGEN, het kofschip *Jacob en Herman*, Kapt. Jacob Serck, van Bergen. Adres bij Canne en Balwé.

Naar GOTHENBURG, het Zweedsch schoonerschip *Enigheten*, Kapt. C. Hertz. Adres bij Hendrik Gullen.

Naar DRAMMEN, CHRISTIANIA en omliggende plaatsen, het Noordsch brikschip *Unity*, Kapt. J. P. Johnsen. Adres bij J. W. Boekhout.

Scheepstijdingen.

Het schip Franklin, Kapt. Burches, v. New-Orleans te Cowes binnen, heeft order bekomen om naar Antwerpen te verzeilen.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 2 Oct. R. J. Schnuring, Antina, Stettin. H. J. Hubert, Jonge Anna, Noorwegen. K. T. Harding, Margaretha, dito. K. H. Bakker, Egbertus, dito.

TEXEL 3 Oct. O. — J. Hall, Orwell, Londen. C. Stabb, Perseverance, dito. E. A. Doewes, Geerdina, dito. H. H. Nieman, Nordstern, Riga. D. Vos, Frederik Lodewijk, dito. H. J. Visser, Harmonie, dito. P. Feijen, Clasina Theodora, Drammen. C. Them, Forsigtigheden, dito. S. Timme, Södskende, dito. P. Johansen, Commercien, dito. S. Mathiesen, Aren, do. C. N. Feght, Resolution, dito. H. M. Christensen, Niord, dito. J. Eliassen, Lagarte, dito. B. Svendsen, Sara Margaretha, dito. A. E. Boye, Kana Heuchelden, Radjebuch. O. Jacobsen, Christina, Laurwich.

— Gisteren abusief opgegeven Kapt. Moldank, moet zijn: M. Moldenhauer, Eyr, Drammen.

VLIE 2 Oct. Niets. — TERSCHELLING 1 Oct. Geene Lijsten.

HELVOET 3 Oct. N. O. — C. J. Harloff, Ulrika, Stockton. M. J. Kraeft, Juno, Petersburg. P. Permien, Harmonie, Riga. P. C. Thursoe, Trende Söstren, dito. A. Dahl, Josephina, Borgo. G. Harfong, Adolf, Gothenburg.

BRIELLE 3 Oct. O. — Gisteren nog: G. R. Oostra, Gesina, Petersburg. J. R. Oostra, Goede Hoop, Dantzig. H. H. Wey, Jan en Frederika, Arendsburg. R. Nagel, Johanna Gesina, Rostok.

MAASSLUIS 3 Oct. O. — Niets.

ANTWERPEN 2 Oct. Kopperhold, Victoria, Rio-Janeiro. Birberovich, Alexandre, Odessa. Hull, Lufvra, (Eng. Jagt), Leith. Horn, Castor & Pollux, Libau. Algren, Sophia, Wijburg. Johansen, Adler, Riga. James, Hoffnung, dito. Niejahr, Louise, dito. Bradhering, Anna Margaretha, dito. Nieman, Frederika, dito. Bradhering, Emelie, dito. Dade, Heinrich George, dito. Rieke, Heribertus Hermanus, Memel. Nielsen, Fadrenesminde, dito. Beckman, Heinrich und Robert, dito. Holders, Aurora, Gothenburg. Ipsen, Maria, Heiligenhaven. Oestman, Catharina, Hamburg. Muis, 3 Gebroeders, dito. Michels, Alida, Emden.

HAVRE 30 Sept. Bauwens, Jonge Jacob, Ostende. Mayllent, Exelphe, 1 Oct. Gelé, Julie, Petersburg.

Bij DARTMOUTH 27 Sept. Pearse, Thrusty, Newport n. Rotterdam.

Bij FALMOUTH 28 Sept. Beniest, Harriet, Leverpool n. Antwerpen.

COWES 30 Sept. Kreckler, Figaro, Soderhamn n. Rio-Janeiro, met lekkagie; moet lossen en repareren.

Bij DEAL 29 Sept. Wargren, Mirr, Triest n. Rotterdam.

GRAVESEND 29 Sept. Spurgeon, Harlequin, Amsterdam.

HULL 28 Sept. Ausdell, Amelia, Rotterdam.

SUNDERLAND 28 Sept. Burtleton, Clara, Rotterdam.

NORTH SHIELDS 29 Sept. Witt, Maria Wilhelmina, Rotterdam.

DUNDEE 27 Sept. Small, Mary, Rotterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 3 Oct. J. A. de Lang, [illegible], Suriname. J. Grey, Medemblik, Londen. J. Wood, Edgard, Newcastle. P. H. Hazewinkel, Catharina Julia, Avontuur.

HELVOET 3 Oct. [illegible]

[illegible] Batavia. J. Nissen, Marie, Duinkerken. W. Archer, Everton, Newcastle. J. Longbridge, Lord Melbank, Sunderland.

BRIELLE 3 Oct. G. Galana, Il Fortunato, Cette. W. Schrep, 's Lands Welvaren, Gibraltar. R. Major, Attwood (S), Londen.

MAASSLUIS 3 Oct. J. N. C. Selck, Johanna, Duinkerken. J. J. Mulder, Jufvr. Martha, dito. J. Hutchinson, Mathew and Ann, Sunderland. G. L. Visser, Vr. Tietje, Hamburg.

VLISSINGEN 30 Sept. Whitecombe, Soho (S), Londen. Woodruff, Princes Victoria (S), dito. Cornelius, Marianne, Oostzee; alle 3 v. Antw. — 2 Oct. Reggia, Vanslaw, Constantinopel. Huigens, Prince Royal, Villanova. Smith, 3 Gebroeders, Newcastle. Bell, Dapper, Engeland. Salvesen, Tvende Södskende, Oostzee. Aalborg, Argo, Gothenburg. Freerichs, Anna Sophia, Avontuur.

MARSEILLE 28 Sept. Sjorman, Hilda, Antwerpen.

BORDEAUX 29 Sept. Pouyallet, Alexandre, Batavia.

ROUEN 1 Oct. Karst, Alida, Rostok.

HAVRE 30 Sept. Coutard, Rotterdam (S), Rotterdam. — 1 Oct. Fischer, Anna Dorothea, Rotterdam n. St. Ubes.

CALAIS 29 Sept. Messemaeker, Virginie, Antwerpen n. Hâvre.

LEVERPOOL 29 Sept. Hazewinkel, Anja, Amsterdam. Ocket, Clotilda, Antwerpen.

COWES 30 Sept. Rees, Plata, Batavia n. Rotterdam.

LONDEN 29 Sept. (Zeilklaar): Boxer, Hope, Rotterdam. Kröger, Johannes, dito. Rottgers, Carl, dito. Stuit, Geerdina, dito. (In lading): Wats, Tyne, Antwerpen.

NORTH SHIELDS 29 Sept. Gibson, Brittannia, Amsterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 4 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar	Coblentz,	het schip	Frederica,	schipper	J. J. Ittschert.
»	Frankfort,	» »	Maria,	»	N. Urmetzer.
»	Mannheim,	» »	Jungfr. von Orleans,	»	J. Seill.
»	Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	»	J. L. Arera.
»	Dusseldorf,	» »	Carolina,	»	W. Weerpas.
»	Mainz,	» »	die Genugsamkeit,	»	J. G. Peill.
»	Rijnschans,	» »	die echte Deutsche,	»	D. Bodenstaff.
»	Keulen,	» »	Johanna,	»	G. Abels.
»	Wezel,	» »	Ypselanti,	»	B. Brinkhamp.

Vertrokken: Joh. Ittschert, Fortuna, naar Mannheim.

KEULEN 1 Oct. *Aangekomen:* J. Kiefer, van Mainz; A. Orts, van Wezel. *Vertrokken:* J. Acker, naar Mainz.

Voorbijgevaren: P. Kröll, van Frankfort naar Amsterdam, met 3,276 ctr.; J. B. Rau, van Amsterdam naar Frankfort, met 2,840 ctr.; W. Wilson, van Amsterdam naar Coblentz, met 2,700 ctr.

In Lading: Naar Amsterdam, J. J. Haentjes; naar Rotterdam, H. van Hees; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, W. Dunk en E. Cösen; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, L. Orts; naar Andernach en Neuwied, C. Schäfer en G. Kramer; naar Coblentz en de Moezel, S. Sauerborn; naar Boppard en Bingen, J. Kappes; naar Mainz, J. A. Messinger; naar de Neder-Main, Gebr. Schultz; naar de Midden- en Boven-Main, N. J. Schön; naar Heilbron, L. Henst; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, J. Brillmeyer.

EMMERICK 29 Sept. *Voorbijgevaren:* J. Hartmann, van Rotterdam naar Frankfort, met 4,547 ctr.; P. C. de Haas, van Rotterdam naar Mannheim, met 5,034 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 1 Oct., 6 voet, 8½ duim.

LIJST der dagen en uren van afvaart voor de Stoomslepers, tusschen ROTTERDAM *en* LOBITH.

Van *Rotterdam* en *Gorcum* naar *Lobith*, 1838.

October.				October.			
5 Vrijdag,	's morg.	ten 11½	ure.	19 Vrijdag,	's morgens	ten 11	ure.
7 Zondag,	's namidd.	» 1	»	21 Zondag,	's middags	» 12	»
10 Woensdag,	»	» 3	»	24 Woensdag,	's namidd.	» 2	»
12 Vrijdag,	's morgens	» 6	»	26 Vrijdag,	»	» 3	»
14 Zondag,	»	» 8	»	28 Zondag,	's morgens	» 6	»
17 Woensdag,	»	» 10	»	31 Woensdag,	»	» 9	»

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

RIGA, *H. Delwits*, DIE EICHE. 1 lad. Hout, 3 l. Rogge, Luden en van Genns.

P. H. Keusder, RECTOR. 1 lad. Hout, Order.

DRAMMEN, *H. Pedersen*, [illegible] 226 s. Hout, J. de Rooy.

[illegible] 22 l. Raapzaad, B. en H. Bussemaker.

H. G. Egberts, VENUS. 15 l. Tarwe, W. en J. D. Lulofs; 31 v. Talk, 18 b. Koehaar, 58 z. Zaad, Order.

HAMBURG, *S. H. Bontekoe*, DE VR. GEERTRUIDA. 1 lad. Hout, Order.

J. J. Pekelder, DE VR. HEIDEWIKA, 307 k. Suiker, J. H. Rupe en Zn.

G. H. Brouwer, DE VR. RENSKE. 20 b. Koehaar, 22 b. Zeegras, H. F. G. Kratzenstein; 19 b. do., J. Fritzlin; 5 k. Glas, F. H. Smit; 5 k. do., J. J. Scholtze en Zn.; 4 k. do., van der Schrieck en Co.; 3 k. do., Gebr. Zahn; 3 k. do., G. en A. Muller; 1 k. do., J. Fischer en Co.; 13 k. do., Order.

EMDEN, *J. J. Mudder*, MARGARETHA. 21 l. Raapzaad, Ketwich en Voombergh; 19 v. Talk, van Hoorn en Co.; 10 v. do., J. G. en D. H. Taaks.

LEER, *H. W. Tunteler*, DE VR. CHRISTINA. 25 v. Tabak, Heybrock en Co.; 7 v. do., Carp en Co.; 24 b. Koehaar, Warburg en Seligman; 2 r. Linnen, B. en H. Broning; 100 p., 5 v. Tabak, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, *B. Freeman*, ASIA. 1,957 m. Suiker, 493 b. Peper, 1,414 bl. Tin, 300 pic. Sapanhout; Macpherson, Campbell en Co.

LONDEN, *R. Mayor*, ATTWOOD. 20 m. Terra Japonica, J. de Kuyper en Zn.; 15 z. Orchelle Weed, Seeuwen en Mair; 5 b. Zijde, J. Osij en Soon; 1,000 st., 448 koek. Koper, de Kuyper en Co.; 95 z. Suiker, 120 z. Peper, 63 st. IJzer, 1 p. Kleederen, 22 k., 7 v., 6 b. Koopm., Order.

W. Mason, COMMERCE. 249 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; 21 b. do., Thormann en Co.; 16 b. do., A. F. Ebeling en Co.; 400 st. Ebben-, 1 part. Sapanhout, W. O. West; 20 t. Lood, Ch. Cornelder Hz.; 5 k., 2 st. IJzerwerk, 8 stel ijz. Wielen, Löhnis en v. Overzee; 11 b. Horenpunten enz., L. van der Wiel; 33 b. Katoen, 16 oxh. Koopm., Order.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE, 29 September.

HUIDEN. Dit artikel is goed prijshoudend; verkocht zijn 890 Montevideo tot fr. 85, 1,001 dito à fr. 83.50, en 3,200 à fr. 82.50, en 600 Rio gez. van fr. 35.50 à fr. 36.50, alles cons.

POTASCH. Met weinig handel, prijshoudend; 50 vaten 1ste soort Amerikaansche, van 1838, zijn tot fr. 43.50 cons. afgedaan.

RIJST. In het begin der week is al de Carolina in loco, zijnde 244 tiersjes, in éénen koop afgedaan; men gelooft, dat de bestede prijs fr. 39.50 is.

ANTWERPEN, 3 October.

SUIKER. Heden zijn 200 kisten blond Havana, en ter verzending 10,000 kilo's Melis, tot geheim gehouden prijs verkocht.

KATOEN. 30 balen ord. Suratte zijn tot 26½ c. afgedaan.

HUIDEN. Hierin hebben eenige afdoeningen plaats gehad, namelijk 5,000 à 6,000 stuks Buenos-Ayres en Montevideo tot diverse prijzen.

ROTTERDAM, 3 October.

RIJST. Heden zijn 850 balen Java tot f 9½ verkocht.

SPECERIJEN. 320 kisten *Cassia Lignea* zijn tot 40 c. entr. afgedaan.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

SCHIEDAM, 3 October.

De handel in gedroogde *Rogge* bleef dezer dagen van weinig belang; de prijzen zijn ook een paar gulden lager te noteren. Er werd bij uitslijting verkocht: 141/₂, 142/₂ ℔ Riga f 200, 202; later: 142/₂ ℔ dito f 198, f 200; 142/₂ ℔ Koersche f 209; ongedroogde niet geveild. Tot de verhoogde prijzen vindt gedroogde *Garst* meerder koopers, en zijn de partijen, welke bij koers te koop waren, opgeruimd, als: 135/₂ ℔ jarige Arendsburger f 171, 172; 126/₂ ℔ Liebau f 175, 176; 130/₂ ℔ Windau f 182, 183; van ongedroogde dito werden enkele klassen aangevoerd, dezelve zijn als volgt verkocht: 122/₂ ℔ Zeeuwsche zomer f 122, 123; 126/₂ ℔ [illegible] f 120.

Moutwijn verhoogde op f 19½ per [illegible], doch is [illegible] teruggekeerd tot dezen prijs [illegible]

[illegible]

Kunsten en Wetenschappen.

STOOMWAGENS OP GEWONE WEGEN, *als algemeen vervoermiddel, mogelijk, nuttig en voordeelig voor Nederland. Tot alle belanghebbenden gerigt*, door A. GORDON. Met eene plaat. Te *'s Gravenhage*, bij K. Fuhri, 1838. gr. 8°., 77 bladz. — Prijs *f* 0.90.

Vroeger heeft de heer Gordon een werkje uitgegeven, getiteld: *Iets over de Spoorwegen en de Stoomwagens op gewone wegen, tot alle deskundigen en speculanten gerigt* (1), houdende een kort historisch overzigt, zoo van de aanwending van stoom, aanvankelijk tot het uitpompen van water, vervolgens tot het bewegen van molens, vaartuigen en rijtuigen, als van het eerste gebruik van spoorwegen en de verdere ontwikkeling van dat middel van vervoer.

Dit werkje biedt eene belangrijke zijde aan; wij zien er uit, dat, voor zoo ver de middelen van vervoer te lande betreft, de stoom allereerst is toegepast op rijtuigen, bestemd voor gewone wegen. De telkens zich voordoende, hetzij dan wezenlijke of slechts vermeende, moeijelijkheden hebben echter veroorzaakt, dat men herhaaldelijk dit eerste denkbeeld verlaten, en zich meer bepaaldelijk toegelegd heeft op de inrigting van stoomrijtuigen voor spoorwegen.

Door sommigen zijn niettemin de proeven met stoomwagens op gewone wegen voortgezet, en tot een over het geheel bevredigend resultaat gebragt, zoo als door Hankock en Ogle in Groot-Brittanje, door Dentz in Frankrijk; in voege, dat, gedeeltelijk theoretisch, gedeeltelijk practisch, deze stoomwagens kunnen worden beschouwd, als wezenlijke concurrenten van de ijzerbanen met hare stoomrijtuigen en lange wagentreinen.

De heer Gordon geeft aan de stoomwagens op gewone wegen de voorkeur, en zijn eerst in het licht verschenen werkje moet hoofdzakelijk strekken om zijne wijze van zien in deze te regtvaardigen, bijzonder in verband met eene door hem uitgedachte krachtbesparing, welke verkregen moet worden door middel van eene verbetering der gewone kruk. Waarin nu deze verbetering zal bestaan, wordt door den schrijver niet opgegeven, en, hoezeer hem zulks niet ten kwade te duiden is (2), veroorzaakt dit echter, dat juist het punt, waarvan de waarde van alle verdere redeneringen afhangt, niet naar eisch kan worden beoordeeld, en, dat de deskundigen, speculanten en belanghebbenden, tot welke de schrijver zich rigt, juist omtrent de hoofdzaak in het onzekere blijven verkeeren.

Deze aanmerking geldt dan ook ten aanzien van hetgeen voorkomt, in het door ons aangekondigde latere werkje, tot welks beschouwing wij thans overgaan. De strekking is dezelfde, namelijk, om de voorkeur aan te toonen, die stoomwagens op gewone wegen verdienen boven de spoorwegen; doch het betoog betreft thans niet de wetenschappelijke zijde (3), maar het *financiële* gedeelte der zaak. Toen, kort na de verschijning van zijn vroeger werkje, de wet, betreffende den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Arnhem, aan de Staten-Generaal werd aangeboden, wendde de schrijver zich aan de Tweede Kamer, met den wensch, dat door haar geene gelden voor den aanleg van spoorwegen mogten worden toegestaan, zoo lang de door hem beoogde verbetering niet proefondervindelijk zou zijn onderzocht.

De loop, dien de zaak genomen heeft, is bekend, en, naar het schijnt, zijn de bemoeijingen van den heer G. later bij het gouvernement niet in aanmerking gekomen. Wij zeggen: «naar het schijnt,» want het is mogelijk, dat er van Regeringswege een onderzoek heeft plaats gehad, ten gevolge waarvan is geoordeeld, dat er geene termen bestonden, om van het plan tot den aanleg van gemelden spoorweg af te zien en dat, even als in andere landen, de invoering van stoomwagens op gewone wegen aan den tijd behoorde te worden overgelaten. Want, afgezien van de door den schr. beoogde verbetering in het stoomwerktuig, kunnen er bedenkingen tegen dit middel van vervoer bestaan, die onafhankelijk zijn van zoodanige verbetering en door dezelve niet opgeheven worden.

Er zijn ons althans enkele voor den geest gekomen, die wij in den verderen loop van ons verslag zullen aantippen.

Indien wij des schrijvers betoog nemen zoo als het ligt, dan is daarmede de volstrekte minderheid der ijzerbanen in het helderste daglicht geplaatst, en het pleit mag beschouwd worden als voor eens en voor altijd in het voordeel der stoomwagens op gewone wegen beslist. De schr. behandelt de vier volgende punten. I. Werkkring der stoomwagens op gewone wegen. II. Opmerkingen nopens derzelver wijze van rijden, op daadzaken gegrond. III. Kosten eener onderneming van stoomwagens op gewone wegen, naar eenen maatstaf van 1 millioen gulden, alhoewel men met veel minder beginnen kan (b. v. met 50 of 80 duizend gulden), en toch veel vervoer zal kunnen bewerkstelligen; — wat men voorts met een getal stoomwagens, voor tien tonnen gouds vervaardigd, vervoeren kan. IV. Toepassing dezer verbetering op de stoomvaart.

I. Stoomwagens kunnen overal rijden, waar diligences dit doen kunnen, en wanneer nu de vrachtprijzen de helft van die der diligences bedragen, bij tweemaal zooveel spoed, dan moet niet slechts het vervoer tusschen de voorname steden des Rijks, maar ook dat tusschen een aantal tot dusverre minder belangrijke punten onderling, zoowel als in betrekking tot die steden, in dubbele en meer dan dubbele mate toenemen. Uitgaande van Amsterdam en Rotterdam, als middel- of steunpunten, laat de schr. geheel Nederland onmiddellijk deelen in het beoogde vermeerde handelsverkeer, en zulks op de zuinigste wijze, wellicht voor niet meer dan een of twee millioen gulden; terwijl honderd millioen niet genoeg zouden zijn, om spoorwegen in al die rigtingen aan te leggen.

Ook bij vergelijking tegen het vervoer door paarden zijn de stoomwagens naar mate zij sneller rijden, minder kostbaar; terwijl, bij het gebruik van paarden, juist het tegendeel plaats heeft. De rijke particulier kan zijne stoom-reiskoets hebben en zich in dezelve een aantal gemakken verschaffen, die hij thans missen moet.

II. Het waterpassen van ijzerbanen kost, gelijk bekend is, dikwijls millioenen, en deze kosten getroost men zich, om te minder trekkende of voortstuwende kracht te behoeven. Wanneer die kracht = 1 is, dan moet dezelve intusschen, bij eene rijzing der baan van 1 voet op 12 voet, gebragt worden op 24; maar het is bijna onmogelijk, om met dezelfde machinerie, en bij dezelfde snelheid, in één oogenblik 20 maal meer kracht te ontwikkelen. De stoomwagen op gewone wegen vereischt, in den regel, eene kracht = 20, waar in het even bedoelde geval de kracht = 1 is; doch om tegen de onderstelde helling op te klimmen, behoeft die kracht slechts verdubbeld te worden, hetgeen met dezelfde machinerie zeer goed te doen is. Er bestaat dus een aanzienlijk verschil in het voordeel der stoomwagens op gewone wegen.

Na deze voorloopige aanmerking, volgt eene vergelijking tusschen deze stoomwagens en de gewone diligences, bijzonderlijk, wat betreft de gevaren en ongemakken bij het rijden berg- op, berg- af, langs kanalen en diepe [illegible], door nauwe straten met kromme en scherpe hoeken, midden tusschen andere rijtuigen door, enz. enz., en wij moeten bekennen, dat, alles [illegible], de slotsom der vergelijking alweder in het voordeel der stoomwagens uitvalt. De punten van vergelijking worden door den schrijver [illegible] tegen over elkander gesteld, en, bij de vroeger door hem [illegible] het stoomwerktuig geen gevaar [illegible] der gewone diligences [illegible] onderscheiden. Na eene korte schets van de grootte en inrigting der stoomwagens, welke door eene afbeelding nader opgehelderd wordt, [illegible] en met welk gemak [illegible] de snelheid van derzelver vaart vermeerderd of verminderd [illegible]. Een belangrijk punt is *het vermogen om den wagen plotselijk te doen stilstaan*, [illegible] *zelfs te doen achteruitgaan, ook bij het afrijden eener hoogte*, hetgeen met een gewoon rijtuig, b. v., met eene diligence bij het afrijden van eene brug, niet mogelijk is. Dit geschiedt, in het eene geval, door het verminderen of vermeerderen, en in het andere geval, door het zoogenaamde omgeeijen van den stoom.

Deze afdeeling is, in verband met het vroegere werkje van den schrijver, bij uitstek belangrijk voor het publiek; want het geldt hier de vraag: bieden de stoomwagens, bij meerderen spoed en mindere vrachtprijzen, grootere veiligheid en eenen waarborg aan tegen de vele gevaren, die aan de met paarden bespannen rijtuigen verbonden zijn?

III. In opzigt tot het leveren eener raming van kosten ontveinst de schrijver zich die moeijelijkheid zijner taak niet. De van Gurney, met betrekking tot Engeland, overgenomen opgaven kunnen hoogstens tot punt van uitgang dienen, doch zijn niet beslissend met betrekking tot Nederland. Evenwel mag aangenomen worden, dat hier te lande de uitkomsten niet minder gunstig zullen zijn. De schrijver noodigt allen, die zich in staat mogten bevinden, om het vraagstuk beter op te lossen, dan het hem gelukt is, uit, om hunne berekeningen openbaar te maken, opdat een ieder ze leere kennen.

De schrijver stelt zich eene onderneming voor, werkende met een kapitaal van één millioen gulden. Honderd vijf en dertig wagens (waarvan 100 in werking zijn en 35 in reparatie of waarloos in de koetshuizen), ieder à *f* 6,000, kosten *f* 810,000. Voor wagenpleinen, gebouwen, bergen werkplaatsen, smederijen enz., te Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage, Utrecht, Arnhem, Zwol, Leeuwarden, Groningen en Breda, of den Helder, wordt uitgetrokken de som van *f* 150,000. Voor andere kosten blijven nu nog *f* 40,000 over. Tusschen de genoemde steden, ontstaat alzoo de gelegenheid van een verkeer met de snelheid van eene 12 mijls vaart, dat is, van 4 uur in een uur.

Maar nu het vervoer, waardoor kapitaal en renten, mitsgaders de dagelijksche kosten en die van onderhoud moeten gewaarborgd worden? De schrijver bestemt 50 wagens voor passagiers en 50 voor goederen. Iedere reiswagen kan 17 personen bevatten, en iedere vrachtwagen 3 à 4 ton goederen laden. Men kan dus, in ongeveer vier uren tijds, een getal van 850 reizigers 50 mijlen ver brengen, b. v., van Amsterdam naar Arnhem, of van Amsterdam naar Utrecht en terug. Loopt nu iedere wagen zestien uren in het etmaal, dat is, doet iedere wagen vier zulke reizen, dan is er gelegenheid tot een dagelijksch vervoer van 3,400 personen.

De vrachtwagens kunnen, mede in 4 uren tijds, 150 ton goederen 16 uren ver brengen, en dus in vier reizen de aanzienlijke hoeveelheid van 600 tonnen of 300 lasten, en zulks in verschillende rigtingen, hetgeen bij eenen spoorweg, die b. v. 8 millioenen kost, en steeds in ééne en dezelfde rigting loopt, niet mogelijk is; gezwegen, dat er hier te lande wel nimmer zoo vele reizigers en zoo vele spoed vereischende goederen-transporten *dagelijks* voorkomen.

De dagelijksche kosten worden door den schr., voor 100 wagens, die gedurende het etmaal 16 uren dienst doen, geraamd op *f* 9,600,00 Dezelve worden ruim opgewogen door de passagiers vrachten, wanneer men deze bepaalt op *f* 3.00 voor den afstand van 48 à 50 mijlen, of per rid van 4 uren, dus op *f* 0.75 per uur rijdens, of 4 uren gaans. Deze vrachten bedragen dan *f* 10,200.00. Misschien zouden deze vrachtprijzen iets hooger kunnen, en ook, in verband met andere middelen van vervoer, moeten gesteld worden (4). Nu blijven nog overig de vrachtgelden, die met de pakwagens verdiend worden, doch van welke de schr. slechts melding maakt, zonder dezelve te begrooten.

Wij moeten hier opmerken, dat de schrijver niet beweert, dat er dagelijks 3400 passagiers en 600 last goederen te vervoeren zijn, gelijk dit, bijaldien zijne berekening van kosten, enz. juist is, ook niet behoeft. Even zoo is het ook niet volstrekt noodig met 135 wagens te beginnen; men kan de proef nemen met 13, waartoe een kapitaal van slechts *f* 100,000 vereischt wordt; ja, des noods, met éénen wagen, ten einde eenen grondslag te erlangen voor eene meer zekere berekening van lasten en baten, bij voortzetting en verdere uitbreiding der zaak, naar gelang van den ondervonden bijval en toenemende belangstelling van de zijde van het reizende publiek en den handel.

IV. Deze afdeeling staat eigenlijk met de stoomwagens niet in onmiddellijk verband. Alles hangt ook hierbij af van de deugdelijkheid der door den schrijver uitgevonden verbetering. Die deugdelijkheid intusschen ondersteld zijnde, dan verdient ook dit gedeelte van het betoog alle aandacht.

In een aanhangsel deelt de schrijver het rapport mede, door den heer Arago in de Kamer der Afgevaardigden te Parijs uitgebragt, betreffende het ontwerp van wet op den aanleg van ijzerbanen in Frankrijk, (te vinden in de *Staatscourant* van 28 April 1838). Dit stuk, waarbij de bedoelde aanleg van ijzeren spoorwegen over het geheel niet onvoorwaardelijk wordt aangeprezen, geeft onzen schrijver aanleiding tot nog eenige aanmerkingen, waarbij hij terugkomt op zijne verbetering van de kruk, waardoor, naar het schijnt, hij zich voorstelt al de bezwaren te kunnen uit den weg ruimen, waartegen ook in Engeland nog altijd, doch zonder bevredigende uitkomst, verschillende pogingen worden in het werk gesteld.

Na dit overzigt, waarbij wij ons opzettelijk slechts tot hoofdtrekken bepaald hebben, komt ons gevoelen hierop neder, dat eene aandachtige lezing en overweging van dit werkje van gewigt is voor allen, die belang hebben bij het onderwerp; waartoe wij hun hetzelve dan ook ernstig aanbevelen.

(1) Insgelijks bij K. Fuhri, te 's Gravenhage, 1837.

(2) Eene algeheele uiteenzetting der zaak kan van den heer G. niet gevergd worden; doch, waarom vraagt hij geen *octrooi van uitvinding*? De weg daartoe staat hem open, zoowel hier te lande, als in Engeland, Frankrijk, en Duitschland. De schrijver, gelijk men het daarvoor houden mag, wiskundig zeker van zijne zaak, ook in opzigt tot de toepassing op stoomwerktuigen in [illegible] als bij aan scheepvaart, fabrijkwezen, enz., eene hoogst belangrijke dienst bewijzen, door het in praktijk brengen zijner uitvinding, en ongetwijfeld [illegible] schadeloos zijn gesteld wegens de kosten, die aan het vragen der octrooijen moeten verbonden zijn.

(3) De heer G. [illegible] (blads. 6) op de wiskundige en practische gronden, tot zijn vroeger werkje aangewezen. Wij herinneren hiertegen aan onze zoo even gemaakte opmerking, dat de schr. slechts *verzekert*, dat hij eene verbetering uitgevonden heeft, doch eigenlijk niet de gronden mededeelt, waarop zijne uitvinding en zijne overtuiging nopens derzelver deugdelijkheid rust. Men neme intusschen deze herinnering niet in eenen kwaden zin op.

(4) Zoo men *f* 3.00 tot maatstaf aanneemt, dan geeft dit dagelijks een overschot van *f* 600.00, makende *f* 18,000.00 per maand, en *f* 216,000.00 per jaar.

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 5 en 8 Oct. Witte Zwaan, Nieuwendijk. Diverse Houtwaren.
Op 16 Oct. Brakke Grond, Nes. 150 b. Petersburger, Rigasche en andere bedveêren.
Op 24 Oct. Brakke Grond, Nes. 342 stuks Molensteenen en 13 stuks Slijpsteenen.

ROTTERDAM.

Op 10 Oct. Zaal der p. Verk. Scheepm. haven. Borgha Deelen en Platen, Wezelsche Eiken Krommers en Ribhout.
Op 10 Oct. Hoek Scheepmakershaven en Bierstraat. 350 Riga Poolsche Krombalken en 300 Pijpduigen.
Op 12 Oct. Notarishuis, Geldersche Kade. 307 bl. Mahony-hout.

HARLINGEN.

Op 10 Oct. Herberg *Roma*. Eene partij Oostzee en Noordsche houtwaren.

ARNHEM.

Op 8 Oct. Diverse Domeingoederen, bestaande in bouwhoeven, landerijen, bosschen en plantaadjen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 5 Oct., aan het lokaal van het gouvernement te Arnhem: Het herstellen van 's lands rijswerken op de rivieren in de provincie Gelderland, met de leverancie van de benoodigde materialen, in drie perceelen.

Op 5 Oct., aan het lokaal van het gouvernement te Zwolle: Het opmaken van een gedeelte des wegs van Oldenzaal naar de grenzen, in de rigting van Bentheim, uitmakende een gedeelte van den zijtak van den grooten weg der 1ste klasse n° 1, met verbrijzelde keijen, in twee perceelen, te zamen ter lengte van 2,500 ellen.

Op 5 Oct., aan het lokaal van het gouvernement te Arnhem: Het weder op de lengte brengen van de drie onderste dwarskribben in de rivier den Boven-Rijn, aan den oever van het Spijk, zoo mede van de krib n° 23 aan den uitvliet van het Bijlandsche Kanaal, in de provincie Gelderland; en zulks in vier perceelen.

Op 17 Oct., te Borculo: Het bouwen van eenen paardenstal tegen de manege van 's Rijks stoeterij te Borculo en het afbreken van eene houten loods aldaar.

Advertentien.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag 6 October 1838: HET HUWELIJK VAN FIGARO, Zangspel in 4 Bedrijven, Muzijk van *W. A. Mozart.* Gevolgd door: EEN SLOT-DIVERTISSEMENT, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*; waarin door de *Eerste Sujetten* zal worden gedanst.

Ten Zes ure op het Tooneel.

THEATRE FRANÇAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 9 de l'Abonnement.

SAMEDI 6 Octobre 1838 La première réprésentation de Mme *Albert* du Théâtre du Vaudeville et de Mr. *Albert* du Théâtre Français. La première réprésentation de: ARTHUR OU SEIZE ANS APRÈS, Vaudeville en 2 actes, par Mrs. *Dussentis, Fontoni et Davrigny*; Mme *Albert* remplira le rôle de Marie, et Mr. *Albert* celui de Lord Melvil; suivie de la première de: GEORGETTE, Vaudeville en 1 acte, par Mrs. *Varin*, *Desvergers* et *Lauvencin*; Mme *Albert* remplira le rôle de Georgette. Le spectacle sera terminé par: LA GRAND-MÈRE IMPRUDENTE, Chansonnette; paroles et musique d'*Amédée Beauplom*, chantée par Mme *Albert.* Le spectacle commencera par: JE SERAI COMÉDIEN, Comédie en 1 acte, par *Charles Desnoyer.*

On commencera a 6½ heures précises.

MARDI 9 Octobre. La seconde réprésentation de Mme *Albert.*

Au premier Jour, à 30 ANS, UNE DAME DE L'EMPIRE, UNE RIVALE, GILETTE DE NARBONNE, Ouvrages nouveaux, fesant partie du répertoire de Mme *Albert.*

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

(*2te Vorstellung im Abonnement.*) Sonnabend den 6 October 1838: DIE WEISSE DAME, Grosse Oper in 3 Acten, Musik von *Boieldieu.* George Brown, Herr *Beils* vom Frankfurther Stadt-Theater als erste gastrolle. Anna, Madame *Ernst-Seidler.* Jenny, Demoiselle *Seyler.* Gaveston, Herr *Sesselmann.*

Anfang um 7 Uhr.

Ieder Hollander heeft de zelfvoldoende overtuiging, dat ons vaderland, van hoe kleinen omvang dan ook, van alle tijden her, mannen heeft opgeleverd en nog steeds blijft opleveren, die door hunne uitmuntende bekwaamheden, hetzij in het staatkundige, het krijgswezen, de zeedienst, wetenschappen of kunsten, even zoo goed als die van eenige andere natie ter wereld, verdienen, dat hunne namen, daden en portretten aan de vergetelheid ontrukt worden. Lang reeds heeft men dan ook het gemis gevoeld van een werk, in den smaak der *Mémoires des Contemporains* of van den in Duitschland, bij maandelijksche afleveringen, met een zoo goed gevolg uitgegeven wordenden *Deutscher Ehrentempel*; het strekt ons dus tot genoegen, onze stad- en landgenooten de verzekering te kunnen geven, dat de heeren VURTHEIM C°., voornemens zijn, binnen kort, onder den titel van *Hollandsche Eerzuil*, een zoodanig werk, insgelijks bij maandelijksche afleveringen, in het licht te geven, toegewijd aan de beknopte en zakelijke levensbeschrijvingen van, in al de bovengemelde vakken, *uitmuntende en nog in het leven zijnde Hollandsche tijdgenooten.*

Wij durven vertrouwen, dat de eerstdaags, aan het Lithographisch Instituut en Kunsthandel van bovengemelde heeren VURTHEIM C°., Warmoesstraat, N°. 18, alhier, en bij de voornaamste boekhandelaren geopend zullen wordende inschrijving, hen in staat zal stellen, niet alleen dit prijzenwaardig oogmerk ten uitvoer te brengen, maar aan hetzelve tevens al die keurigheid van bewerking bij te zetten, welk voor een zoo belangrijk werk met regt gevorderd kan worden.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.